

KWIECIEŃ

Kalendarium kwiecień 1985

4

- TKK NSZZ „Solidarność” w składzie: Bogdan Borusewicz (Region Gdańsk), Zbigniew Bujak (Region Mazowsze), Tadeusz Jedynek (Region Śląsko-Dąbrowski), Marek Muszyński (Region Dolny Śląsk) oraz przedstawiciele Regionów Małopolska i Pomorze Zachodnie, wydaje komunikat w sprawie ordynacji wyborczej zgłoszonej przez PRON do Sejmu PRL. TKK domaga się przyjęcia ordynacji wyborczej, która gwarantowałaby m.in. prawo każdej grupy obywateli do wprowadzenia kandydatów na listy wyborcze, równe prawa wszystkim kandydatom, w tym zaniechanie tworzenia tzw. miejsc mandatowych, niezależną społeczną kontrolę przebiegu głosowania na wszystkich szczeblach. Ponadto zostaje wydana „Odezwa pierwszomajowa”, wzywająca do przeprowadzenia niezależnych manifestacji w dniu 1 V 1985 pod hasłami: podwyżek płac dla wyrównania wzrostu cen, przestrzegania prawa do 8-godzinnego dnia pracy i uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. TKK domaga się też wprowadzenia dodatku drożyznianego, który chroniłby automatycznie wszystkich pracowników przed skutkami podwyżek cen.

6

- Pobity i poparzony przez „nieznanych sprawców” zostaje ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, kapelan nowohuckiej „Solidarności”. Na brzuchu i policzku wypalono mu (najprawdopodobniej przy użyciu papierosów) literę „V”. Do ponownego napadu dojdzie w grudniu.

9

- W prasie podziemnej ukazuje się oświadczenie środowisk oświaty z Bydgoszczy, Torunia, Poznania, Gdańska, Krakowa i Warszawy w sprawie weryfikacji ideowo-

politycznej (tzw. przeglądu kadry nauczycielskiej): *W związku z przeprowadzoną przez władze oświatowe weryfikacją ideowo-polityczną stwierdzamy, że są to działania sprzeczne z etyką zawodu nauczycielskiego i Konstytucją PRL. Apelujemy do koleżanek i kolegów, aby bronili autonomii nauczycielskiej wynegocjowanej w Porozumieniach Sierpniowych w Gdańsku.*

10

- O godz. 21.00 Grupy Oporu RKW „Solidarność” Mazowsze nadają przez urządzenie nagłaśniające pod warszawskim Aresztem Śledczym przy ul. Rakowieckiej audycję Radia Solidarność. Półgodzinnej emisji, dobrze słyszalnej za murem, nie są w stanie zakłócić spore siły MO (7 radiowozów) ani pogotowie techniczne, które przybywają w połowie trwania audycji. Więźniowie pawilonu III (dla politycznych) nagradzają audycję okrzykami i brawami.

12

- W trakcie pobytu w Polsce minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Geoffrey Howe składa kwiaty i zapala świecę na grobie ks. Jerzego Popiełuszki. Ponadto spotyka się z gen. Wojciechem Jaruzelskim, a na przyjęciu w ambasadzie Wielkiej Brytanii – z opozycją. Przeprowadza rozmowę ze Stefanem Bratkowskim, Bronisławem Geremkiem, Tadeuszem Mazowieckim, Januszem Onyszkiewiczem, Krzysztofem Śliwińskim. Na konferencji prasowej następnego dnia G. Howe mówi, że rząd PRL nie otrzyma od jego kraju pomocy, jeśli nie będzie przestrzegał postanowień Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Helsinkach.

13

- Aresztowany zostaje Czesław Bielecki, znany architekt, a także działacz podziemia - szef podziemnego wydawnictwa CDN, publikujący pod ps. Maciej Poleski.

14

- W Krakowie powstaje Ruch Wolność i Pokój. Z deklaracji założycielskiej:

[...] *Podstawowym celem Ruchu będzie propagowanie i pozyskiwanie jak największych rzesz Polaków dla prawdziwej, niczym niezafałszowanej idei pokoju. „Słowo pokój – mówi Jan Paweł II w orędziu pokojowym z 1979 r. – stało się sloganem, który usypia lub zwodzi. Jest ono współcześnie wypowiedane przez tych, którzy głosząc hasła pokoju, współpracy i rozbrojenia*

pragną w ten sposób pozbawić wolnych ludzi na całym świecie środków i woli obrony swych swobód. Skala tego zjawiska sprawia, że dla coraz większych rzesz ludzkich – także w Polsce – intencje każdego wypowiadającego słowo pokój stały się moralnie podejrzane, a politycznie obce. Dlatego przede wszystkim pragniemy przywrócić moralną i polityczną wartość działaniom na rzecz pokoju.[...]

- Deklarację podpisują: Ewa Bik, Marek Bik, Radosław Huget, Anna Klich, Bogdan Klich, Marek Kozielski, Cezary Michalski, Agata Michałek, Konstanty Miodowicz, Wojciech Modelski, Jan Maria Rokita, Dariusz Rupiński, Barbara Syc, Piotr Świder, Janusz Trybus, Krzysztof Walczyk, Artur Waluś, Krzysztof Zydowicz, a także uczestnicy głódówki w obronie Marka Adamkiewicza.
- Impulsem do powstania ruchu była obrona skazanego za odmowę złożenia przysięgi wojskowej Marka Adamkiewicza. Ruch zapowiada pokojową walkę o prawa obywatelskie, wolność sumienia i niepodległość narodową.

15

- Wychodzi pierwszy numer pisma „Kurier Mazowsza”. Redakcję tworzą: Tamara Sentkiewicz, Teodor Klincewicz, Grzegorz Jaczyński, Kuba Grydniewski, Jerzy Gumowski.

19

- W tydzień po spotkaniu Bronisława Geremka z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych G. Howe'em sekretarz naukowy PAN prof. Z. Kaczmarek podpisuje decyzję o zwolnieniu B. Geremka z pracy w Instytucie Historii PAN, gdzie doc. B. Geremek pracował przez 30 lat.

25

- Abp Bronisław Dąbrowski i ks. Alojzy Orszulik spotykają się z gen. Czesławem Kiszczakiem w sprawie zdjęcia założonych przez SB podsłuchów w placówkach kościelnych. Gen. Wojciech Jaruzelski proponuje powołanie wspólnej komisji, w obecności której demontowano by sprzęt. Cz. Kiszczak ujawnia kulisy rozmowy z Grzegorzem Piotrowskim i Adamem Pietruszką w Sądzie Najwyższym. Przekonuje hierarchów kościelnych, że w rozmowie z oskarżonymi nakłaniał ich do wskazania inspiratorów zbrodni, ale odmówili. Potwierdza prawomocność wyroku i zapewnia, że Rada Państwa nie skorzysta z prawa łaski w najbliższym czasie.

- W Warszawie przywódcy państw stron Układu Warszawskiego podpisują protokół o przedłużeniu jego istnienia na kolejne 20 lat. I sekretarz KPZR Michaił Gorbaczow stwierdził konieczność [...] *otwartego omawiania pojawiających się różnic poglądów i wypracowania wspólnego stanowiska. Należy w porę usuwać nieporozumienia i wzajemne pretensje, nie dopuszczając do ich nawarstwiania.* [...] Stwierdza też, że [...] *każda z bratnich partii samodzielnie określa swoją politykę i jest za nią odpowiedzialna przed swoim narodem.* [...]

- W Zakładach Przemysłu Pończosznego Stella w Żyrardowie strajkuje szwalnia, następnie wszystkie wydziały oprócz biurowca. Robotnice żądają podwyżki pensji zasadniczej o 3 tys. zł. Strajk trwa do 2 V 1985, gdy po rozmowie załogi z przedstawicielem Ministerstwa Pracy i Płac uzgodnione są nowe warunki wynagrodzenia.